

123:4:82 (6c.)

Förordning
No.

Kongl. Majests

Ötterligare
Nådige

Förordning,

Angående

Hämmande af the så kallade Tarterers
och Zigeuners, samt annat löst folks och
lättingars strylande omkring
landet.

Gifwen Stockholm i Råd-Cammaren then 24. Martii,
1748.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Majestis.

STOCKHOLM Tryckt uti Kongl. Tryckeriet,
hos Directeuren PET. MOMMA.

J FRIEDRICH
med GUDS Nåde,
Sweriges, Gøthes
och Wendes Konung 2c. 2c. 2c.
Landt - Grefwe til Hessen 2c. 2c.

Gidre witterligt, thet Wi förnummit, huruledes
så wäl wid Riksdagarne, som theß emellan, ännu
många klagomål theröfwer inkommit, at ej allenast
the så kallade Tartarer och Zigeuner, utan ock annat
löst folk och lättingar, stryka landet ikring, och på
åtskilligt sätt tilfoga Wäre trogne Undersätare skada
och många olägenheter; Och ehuruwål, til förekom-
mande af et så skadeligt sielfswäld, många Påbud
och Förordningar, samt Bref och Befallningar, så i
äldre som senare tider, utfärdade blifwit, hwarige-
nom Wi förmodat, at sådant ossick i Riket, med the
theraf följande olägenheter, hade bordt och kunnat
hindras, samt utur wägen rödjäs; Så hafwe Wi
dock med största misnöje måst inhämta, dels, at the
förrre härrom utfärdade Stadgar kommit i förgäten-
het, dels, at thenne wanart, nu mer än förr tagit
öfwerhanden, och at straffet således i några omstän-
digheter skärpas bör; J anseende hwartil Wi blifwit
föranlätne, at härmed icke allenast förnya the härrom
förr utgångne Påbud och Förordningar, utan ock,
at therom ytterligare stadga, som följer:

H:mo, Med the så kallade Tartarer och Zigeuner
wese Wi, at hädanefter således förhållas skal, at
ehwarest the finnas, under thet the stryka om-
kring, och fara by ifrån by på landet, böra the
genast gripas och med tienliga medel til Landeshöf-
dingesåtet insändas. Om så Wår Befallningshaf-
wande, efter then undersökning, som han thesom
håller, pröfwar, at thetta Tartare-parti, en eller
flere, nyligen ifrån Utrikes orter hit i landet inkom-
mit, samt at the på något ställe icke satt sig neder,
at idka någon loflig näring, så må han straxt låta
them, under säkert förwar, föras til gräntsen tilba-
ka, på then ort ther the i Riket inkommit, och såle-
des utur landet förjagas, sedan them antydt är, at
om the therefter fördrista sig, at åter på något ställe
sig insmyga, skola the med spö eller ris afstraffas,
såsom här nedanföre sägs, samt åter utföras. Och
i fall thet Lånet, ther sådane Tartarer fasttagne blif-
wit, icke skulle sträcka sig til gräntsen, så bör then
näste Wår Befallningshafwande thesom kundgöras,
så at med them på förberörde sätt må kunna för-
hållas. Men hafwa thesse så kallade Tartarer nå-
gon tid sig här i Riket uppehållit, och uti någon af
the mindre Städer satt sig neder, samt öfwa någon
loflig näring, så böra the, såsom andre inwånare,
ther wistas, och icke stryka omkring landet, eller
med bedrägelige häste-byten, och theras utpränglan-
de, eller ock på hwarjehanda annat egenwilligt och
skadeligit sätt Allmogen förrolampa; Dock är them,
som således satt sig neder, ej förbudt, at resa til
marknaderne, allenast, at the ej fara gård ifrån
gård

gård på landsbygden; Och om the på förenämde sätt stryka omkring landet, så böra the genast gripas, och under fångsligit förwar til Landshöfdingsätet föras, samt ther likmätigt förra Förordningar, någon tid til allmänt arbete hållas, eller i brist thereof, med spö eller ris afstraffas, ifrån fyra til och med sex par spö, eller ifrån try til och med fem par ris, hwarefter the sedan til sit hemwist föras skola. Skulle the ej eller thereof låta sig råtta, utan vidare beträdas, at stryka omkring landet, så äger Vår Befallningshafwande makt, at, efter hwart måls beskaffenhet, och utan at förwisa målet til Domaren, straxt låta then brottsliga afstraffas med spö eller ris, ifrån och med tijo, til och med femton par spö, eller ifrån och med åtta, til och med tolf par ris, eller ock, om then brottslige sådant spö eller ris slitande ej undergå kan, så förwandla thet i fängelse wid wata och bröd; Och bör förenämde Kropps plikt förbudas, när någon thereafter tredje gången, eller oftare, med sådant landsstrykande beträdas, hwilket straff Vår Befallningshafwande jemwål hafwer at verkställa, samt sedan then brottsliga under säkert förwar til sit hemwist föras låta.

2:do. Allt löst folk i gemen, samt Judar, Trädragare, Håltmakare, Lindantsare och flere sådane Gyclare warder härmed strängeligen förbudt, at fara omkring landet, under hwad förewändning thet ock wara må, när the ej hafwa riktige pass, at upwisa; Och om sådane Landsstrykare icke thes mindre, the ware sig inhemste eller främmande, här i Riket finnas och uppspanas skulle, så böra the genast håltas, och
til

til fängelset föras, samt til allmänt arbete hållas, eller i brist theraf, må Befallningshafwanden genast låta then brottslige undergå spö = eller ris slitande, ifrån fyra til sex par spö, eller ifrån try til fem par ris, samt sedan tillsägas, at om the widare sig på sådant sätt förbryta, komma the therföre med större kropsplikt, at affstraffas; Och om någor landsstrykare theraf icke låter sig råtta, utan andra gången med landsstrykande betrådes, och therföre gripen warder, så åger Wär Befallningshafwande makt, at efter behörig och kort undersökning, samt målets beskaffenhet, såsom i föregående §. sagt är, låta then brottslige affstraffas med spö eller ris, ifrån och med tijo, til och med femton par spö, eller ifrån och med åtta, til och med tolf par ris, hwilket straff han åger at fördubbla, när någor tredie gången eller flere resor med Landsstrykande betrådd warder; dock bör straffet i thessa händelser icke gå öfwer trettio par spö, eller tiugu try par ris.

3:tio, I fall någor, som omtalas i 1. eller 2. §. §. och til thet här utsatte spö = eller ris slitande sig skyldig giordt, warder funnen på the långt ifrån Landshöfdingesätet belägne orter, och något Hårads = Ting snart infaller, ånskönt then brottslige i thet Håradet eller Domsagan ej wore fasttagen, så må Crono = Betiente hålla honom i fångsligit förwar, samt wid Tinget anklaga, hwarefter Håradsrätten bör på förenämde grund döma, ehwad en sådan Landsstrykare första, andra eller flere resor sig förbrutit, och domen straxt verkställa låta, hwarefter sådane personer sedan böra utur Lånet föras; på hwilket
sätt

sätt jemwål förfaras skal, när Tinget ej så snart infaller, och någon Stad icke långt theifrån belägen är, så at Råmnersträtt, eller Rådhuswurrätt i the Städer ther Råmnersträtt ej är, så må döma, och utslaget strart wärkställa låta; dock bör sådant genast Wär Befallningshafwande kundgöras; Afwen som ock honom åligger, at gifwa Håradshöfdingarne samt Rådhuswurrätterne i sit Höfdingeddome tillkänna, när någre Tartarer eller Zigeuner, eller andre Landsstrykare blifwit i fångelse inmanne, samt på hwad sätt han them ansedt, på thet bemålte Domstolar måge hafwa sig bekant, huru sådane personer i förenämde händelse dömas och affstraffas böra; Och om the hafwa något annat brott begådt, så böra the theföre särskilt dömas.

4:to, Thet warder härmed ån ytterligare förbudt, at meddela sådant löst parti något Pass, wid Tiugu daler Silfwermynts wite; Afwen som ock then, ware sig af Allmogen eller andra, som sådant folk hyser, bör wara förfallen til Tijo daler Silfwermts böter, uti hwilka mål then, som här uti sig förbruter, skal af Crono-Betiente anlagas, och theföre dömas; Men när Befallningshafwande, eller wederbörande Magistrater finna skäligt, at för sådane personer, som här satt sig neder, til marknaders bitwistande, eller wid andra nödiga tilfällen, utfärda något resepass, bör them antydast, och i Passet införas, at the icke stryka kring landet, och fara by ifrån by, eller söka bitwågar, wid straff af kroppsplikt, som i theenna Förordning utsatt är.

5:to, The tilldorene utgångne Förordningar, så wål

wäl om Tienstehon, som hwad theruti om löst folk
stadgat är, som angående wärfningar, i synnerhet
Tienstehions stadgan af then 21. Aug. 1739. samt Wår
förnyade Stadga och Förordning om wärfningar af
then 1. Decemb. 1727, warda härigenom til fullkom-
lig wärkställighet anbefalte, så at om sådane äro til
Krigstienst dugelige, bdr med them efter ofwannäm-
de Förordningar förfaras.

Wi anbefalle förthenstul Wår Hfwer = Ståthå-
lare i Stockholm, och samtelige Landshöfdingarne
hwar i sin ort, så ock alle Cronones Betiente på
Landet och i Städerna, at härdfwer en alswarsam
hand hålla. Och på thet thenne Wår Förordning må
så mycket mera nu blifwa, och sedan altid wara al-
mänt kunnig, så bdr then samma å Predikstolarne
offenteligen upläsas, uti gräntse = orterne fyra gångor
om året, samt i the andra orter i Riket två gångor
hwart år.

Thet alle som wederbdr hafwa, at ställa sig til
underdånig esterrättelse. Til yttermera wisso hafwe
Wi thetta med Egen Hand underskrifwit och med
Wårt Kongl. Sigill bekräfta låtit. Stockholm i
Råd = Cammaren then 24. Martii. 1748.

FRIEDRICH.

(L.S.)